

KATECHIZM BIERZMOWANYCH

Rozdział I O OBJAWIENIU BOŻYM

1. **W czym zawiera się wszystko, co Bóg objawił?**
To, co Pan Bóg objawił zawiera się w Piśmie św. i Tradycji.
2. **Co to jest Pismo św.?**
Pismo św. jest to zbiór ksiąg napisanych pod natchnieniem Ducha Świętego, który zawiera Słowo Boże skierowane do ludzi.
3. **Kto jest autorem Pisma św.?**
Pierwszorzędnym autorem Pisma św. jest Duch Święty, a drugorzędnym - ludzie przez Ducha Świętego natchnieni.
4. **Jak dzieli się i z ilu ksiąg składa się Pismo św.?**
Pismo św. dzieli się na Stary Testament - 46 ksiąg oraz Nowy Testament - 27 ksiąg, razem 73 księgi.
5. **Jak inaczej nazywamy Ewangelię?**
Ewangelię nazywamy też „Dobrą Nowiną”, ponieważ obwieszcza człowiekowi wyzwolenie z grzechu, łaskę i zbawienie, godność dziecka Bożego.
6. **Kto napisał cztery Ewangelie?**
Ewangelie napisali: św. Mateusz, św. Marek, św. Łukasz, św. Jan.
7. **Co to jest Tradycja?**
Tradycja, czyli Podanie Ustne, jest to zbiór Objawionych Prawd Bożych, niepisanych przez Apostołów, które Kościół katolicki przechowuje i do wierzenia podaje.

Rozdział II NAJWAŻNIEJSZE PRAWDY WIARY

8. **Powiedz Skład Apostolski – Wierzę w Boga:**
Wierzę w Boga, Ojca Wszechmogącego, Stworzyciela nieba i ziemi. I w Jezusa Chrystusa, Syna Jego Jedynego, Pana Naszego, który się począł z Ducha Świętego, narodził się z Maryi Panny. Umęczon pod Ponckim Piłatem ukrzyżowan, umarł i pogrzebion. Zstąpił do piekieł. Trzeciego dnia zmartwychwstał; wstąpił na niebiosa, siedzi po prawicy Boga, Ojca wszechmogącego. Stamtąd przyjdzie sądzić żywych i umarłych. Wierzę w Ducha Świętego, święty Kościół powszechny, świętych obcowanie, grzechów odpuszczenie, ciała zmartwychwstanie, żywot wieczny. Amen.
9. **Powiedz sześć prawd wiary.**
 - 1) Jest jeden Bóg
 - 2) Bóg jest sędzią sprawiedliwym, który za dobre wynagradza, a za złe karze
 - 3) Są trzy osoby Boskie: Bóg Ojciec, Syn Boży i Duch Święty
 - 4) Syn Boży stał się człowiekiem i umarł na krzyżu dla naszego zbawienia
 - 5) Dusza ludzka jest nieśmiertelna
 - 6) Łaska Boska jest do zbawienia konieczna
10. **Jaka jest najważniejsza prawda wiary?**
Najważniejsza prawda wiary jest ta, że Pan Bóg istnieje.
11. **Skąd wiemy, że Pan Bóg istnieje?**

O istnieniu Pana Boga wiemy:

- 1) z istnienia świata i wielkiego ładu na świecie,
- 2) z przekonania wszystkich ludów,
- 3) z własnego sumienia,
- 4) z Objawienia Bożego.

12. Kto to jest Pan Bóg?

Pan Bóg jest to duch nieskończenie doskonały, Stworzyciel nieba i ziemi.

13. Co to znaczy, że Pan Bóg jest Duchem?

Pan Bóg jest Duchem, tzn., że jest niewidzialny, nieśmiertelny, nie ma ciała, a ma rozum i wolną wolę.

14. Co to jest Trójca Święta?

Jednego Boga w trzech Osobach nazywamy Trójcą Przenajświętszą. Trzy Osoby Boskie, to Bóg Ojciec, Syn Boży i Duch Święty.

15. Dlaczego trzy osoby Boskie są jednym Bogiem?

Trzy osoby Boskie są jednym Bogiem, ponieważ mają tę samą naturę, czyli te same doskonałości.

16. Na co Pan Bóg stworzył cały świat?

- dla chwały swojej
- dla dobra i szczęścia stworzeń

17. Jak nazywamy opiekę Bożą nad światem?

Opiekę Bożą nad światem nazywamy Opatrznością Bożą.

18. Kto to są aniołowie?

Aniołowie są to duchy, które mają rozum i wolną wolę, a nie mają ciała. Pan Bóg stworzył aniołów, aby Mu służyli, oznajmiali Jego wolę ludziom i opiekowali się nimi. Zbuntowanych aniołów nazywamy złymi duchami, diabłami lub szatanami.

19. Kto to jest człowiek?

Człowiek jest najdoskonalszym stworzeniem Boga na ziemi. Jest to jedna całość ciała i duszy nieśmiertelnej.

20. Jakie dary od Boga otrzymali pierwsi rodzice, Adam i Ewa?

Pierwsi rodzice otrzymali od Boga łaskę uświęcającą, udział w życiu samego Boga i dary pozanaturalne: bystry rozum, wolę skłonną do dobrego, nieśmiertelność.

21. Przez co ludzie utracili dziecięstwo Boże i szczęście?

Dziecięstwo Boże i szczęście ludzie utracili przez nieposłuszeństwo względem Pana Boga, które nazywamy grzechem pierworodnym.

22. Kto z ludzi jest wolny od grzechu pierworodnego?

Najświętsza Maryja Panna, dlatego nazywamy Ją Niepokalanie Poczętą.

23. Co znaczy imię Jezus Chrystus?

Jezus - Zbawiciel; Chrystus - Mesjasz: Pomazaniec Pański.

24. Kto jest Ojcem, Matką, Opiekunem Jezusa Chrystusa?

Ojcem Pana Jezusa jest Bóg Ojciec; Matką - Najświętsza Maryja Panna; Opiekunem - św. Józef.

25. Skąd wiemy, że Pan Jezus jest Bogiem?

O tym, że Pan Jezus jest Bogiem wiemy gdyż:

- *powiedział o tym Bóg Ojciec*
- *zaświadczyli to Apostołowie*
- *wyznał to niejednokrotnie sam Pan Jezus*
- *swoje wyznanie potwierdził Pan Jezus cudami, zwłaszcza zmartwychwstaniem.*

26. Skąd wiemy, że Pan Jezus jest prawdziwym człowiekiem?

O tym, że Jezus jest prawdziwym człowiekiem mówią nam:

- *Ewangelia, bo narodził się z Matki, odczuwał głód, pragnienie, zmęczenie, cierpiął i umarł,*
- *pisali o nim historycy rzymscy i żydowscy, np. Tacyt, Pliniusz Młodszy.*

27. Gdzie i Kiedy narodził się Jezus Chrystus?

Jezus narodził się w Palestynie, w miasteczku Betlejem, za panowania cesarza rzymskiego, Augusta oraz króla Judei Heroda.

28. Wymień najważniejsze wydarzenia z życia Jezusa Chrystusa

- *ofiarowanie Jezusa w świątyni 40-go dnia po narodzeniu.*
- *pokłon Trzech Mędrców ze Wschodu.*
- *ucieczka do Egiptu przed gniewem Heroda.*
- *pobył w Nazarecie do 30-go roku życia.*
- *chrzest w Jordanie z rąk Jana Chrzciciela.*
- *trzy lata publicznej działalności.*
- *powołanie 12 Apostołów.*
- *ustanowienie Kościoła św.*
- *wybór św. Piotra na swego następcę.*
- *śmierć na krzyżu na Golgocie, w Wielki Piątek, o godz. 15-tej.*
- *zmartwychwstanie trzeciego dnia po śmierci, obecnie to Wielka Niedziela.*
- *wniebowstąpienie 40-go dnia po Zmartwychwstaniu.*

29. Co to jest cud?

Cud jest to nadzwyczajne dzieło widzialne, którego nie może dokonać żadne stworzenie, lecz tylko sam Bóg.

30. Wymień kilka cudów Pana Jezusa.

- *przemienienie wody w wino w Kanie Galilejskiej*
- *rozmnożenie chleba*
- *uzdrowienie paralityka*
- *wskrzeszenie Łazarza*
- *zmartwychwstanie*

31. Wymień kilka przypowieści Pana Jezusa.

- *o synu marnotrawnym*
- *o miłosiernym samarytaninie*
- *o Dobrym Pasterzu*
- *o robotnikach w winnicy*
- *o talentach*
- *o pszenicy i kąkolu*

32. Jakie jest najważniejsze przykazanie Pana Jezusa?

Najważniejszym przykazaniem Pana Jezusa jest przykazanie miłości:

„Będziesz miłował Pana Boga swego z całego serca swego, z całej duszy swojej, ze

wszystkich sił swoich, ze wszystkiej myśli swojej, a bliźniego swego jak siebie samego. Przykazanie to objawił już Pan Bóg w Starym Testamencie.

Rozdział III O KOŚCIELE ŚWIĘTYM

33. Co to jest Kościół katolicki?

Kościół katolicki jest to zjednoczenie chrześcijan, którzy pod przewodnictwem Papieża dążą do zbawienia, przez wyznawanie tej samej wiary i przyjmowanie tych samych sakramentów św.

34. Kto założył Kościół katolicki?

Kościół katolicki założył Pan Jezus, wybierając z nich 12 apostołów i ustanawiając św. Piotra widzialną głową Kościoła.

35. Kto obecnie jest Głową Kościoła?

Niewidzialną Głową Kościoła jest Jezus Chrystus. Widzialną Głową Kościoła jest Następca św. Piotra, czyli Papież w Rzymie, obecnie papież Franciszek I.

36. Co jest celem i zadaniem Kościoła?

Zadaniem Kościoła jest kontynuowanie zbawczej misji Chrystusa i prowadzenie wszystkich ludzi do zjednoczenia z Bogiem w wieczności.

37. Jaką władzę dał Pan Jezus Kościołowi św.?

Jezus dał Kościołowi św. potrójną władzę: nauczycielską, kapłańską i pasterską.

38. Przez kogo Pan Jezus ożywia i umacnia swój Kościół?

Pan Jezus ożywia swój Kościół św. przez Ducha Świętego

39. Kiedy Duch Święty zstąpił na Apostołów?

Duch Święty zstąpił na Apostołów w postaci ognistych języków, w dzień Zielonych Świąt, 10-go dnia po Wniebowstąpieniu Pana Jezusa, a 50-go po Zmartwychwstaniu.

40. Kiedy Duch Święty zstępuje na nas?

Duch Święty zstępuje na nas już przy chrzcie św., a w szczególny sposób napętnia nas w sakramencie bierzmowania.

41. Co to jest świętych obcowanie?

Świętych obcowanie, jest to duchowa łączność między wiernymi na ziemi, duszami w czyśćcu i świętymi w niebie (Kościół pielgrzymujący, cierpiący i tryumfujący).

42. Wymień kilka najważniejszych świąt Matki Bożej?

Święto Ofiarowania Pańskiego - 2 II; Uroczystość Zwiastowania Pańskiego - 25 III; Królowej Polski - 3 V; Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny - 15 VIII; Matki Boskiej Częstochowskiej - 26 VIII; Niepokalane Poczęcie Najświętszej Maryi Panny - 8 XII.

43. Wymień kilku polskich świętych:

- św. Stanisław biskup i męczennik (Wawel)
- św. Andrzej Bobola
- św. Jan z Kęt (kościół Św. Anny w Krakowie)
- św. Jacek (kościół OO. Dominikanów w Krakowie)
- św. Stanisław Kostka (spoczywa w Rzymie)
- św. Maksymilian Maria Kolbe

- *św. Królowa Jadwiga (Wawel)*
- *św. Brat Albert*
- *św. Rafał Kalinowski*
- *św. Matka Urszula Ledóchowska*
- *św. Jan Paweł II*

44. Jakie są rzeczy ostateczne człowieka?

Ostatecznymi rzeczami człowieka są:

- *śmierć*
- *sąd Boży*
- *niebo albo piekło.*

45. Co to jest śmierć?

Śmierć jest to odłączenie się duszy od ciała człowieka. Dobra śmierć - to śmierć w łasce uświęcającej. Patronem dobrej śmierci jest św. Józef.

46. Jaki sąd czeka człowieka po śmierci?

Zaraz po śmierci sąd szczegółowy, a po zmartwychwstaniu ciał sąd ostateczny nad całą ludzkością.

47. Co to jest czyściec?

Czyściec jest to stan kary doczesnej po śmierci.

48. Co to jest niebo?

Niebo jest to miejsce, gdzie aniołowie i święci cieszą się wiecznym szczęściem.

49. Co to jest piekło?

Piekło jest to stan wiecznej kary.

Rozdział IV O MORALNOŚCI CHRZEŚCIJAŃSKIEJ

50. Wymień dziesięć przykazań Bożych:

Jam jest Pan Bóg twój, który cię wywiódł z niewoli egipskiej, z domu niewoli:

- 1. Nie będziesz miał bogów cudzych przede Mną*
- 2. Nie będziesz brał imienia Pana Boga twego nadaremnie*
- 3. Pamiętaj, abyś dzień święty święcił*
- 4. Czcij ojca twego i matkę swoją, abyś długo żył i dobrze ci się powodziło na ziemi*
- 5. Nie zabijaj*
- 6. Nie cudzołóż*
- 7. Nie kradnij*
- 8. Nie mów fałszywego świadectwa przeciw bliźniemu twemu*
- 9. Nie pożądaj żony bliźniego twego*
- 10. Nie pożądaj żadnej rzecz bliźniego twego.*

51. Co to jest sumienie?

Sumienie jest to głos duszy, który mówi: „to czyń, bo dobre; tamtego unikaj, bo złe”.

52. Kiedy człowiek popełnia grzech?

Człowiek popełnia grzech, gdy świadomie i dobrowolnie przekracza przykazania Boże lub kościelne.

53. Czym jest grzech?

Grzech jest obrazą Boga, niewdzięcznością wobec dobrego Stwórcy, raną zadaną Kościołowi i krzywdą, którą człowiek sam sobie wyrządza i bliźnim. Grzech może być ciężki (śmiertelny) i lekki (powszedni).

54. Na czym polega grzech ciężki?

Grzech ciężki, to świadome i dobrowolne przekroczenie przykazań Bożych lub kościelnych w rzeczy ważnej: świadome, czyli z poznaniem złego; dobrowolne, czyli z własnej woli.

55. Na czym polega grzech lekki?

Grzech lekki, to świadome i dobrowolne przekroczenie przykazań Bożych lub kościelnych w rzeczy małej lub nie całkiem świadome i nie całkiem dobrowolne w rzeczy ważnej.

56. Jakie nieszczęścia sprowadza na człowieka grzech?

Grzech ciężki powoduje utratę łaski uświęcającej, sprowadza kary doczesne za życia, a po śmierci karę wieczną (piekło). Grzech lekki nie powoduje utraty łaski uświęcającej, lecz pozbawia człowieka wielu łask uczynkowych, sprowadza kary na ziemi lub w czyśćcu, przygłusza głos sumienia.

57. Jakie są źródła grzechu?

Źródłami grzechu są: szatan, nasze złe skłonności po grzechu pierworodnym i złe otoczenie.

58. Wymień siedem grzechów głównych?

- *pycha*
- *chciwość*
- *nieczystość*
- *zazdrość*
- *nieumiarkowanie w jedzeniu i picciu*
- *gniew*
- *lenistwo*

59. Co to są grzechy cudze?

Grzechy cudze popełniamy, gdy pomagamy bliźniemu do grzechu.

60. Co to jest nałóg?

Nałóg, to stała skłonność do popełniania tych samych grzechów.

61. Co to jest cnota?

Cnota, to stała skłonność do spełniania dobrych uczynków.

62. Wymień cnoty Boskie?

Są to:

- *Wiara,*
- *Nadzieja*
- *Miłość.*

63. Wymień główne cnoty kardynalne:

- *roztropność*
- *sprawiedliwość*
- *umiarkowanie (wstrzeźliwość)*
- *męstwo*

64. Jaka powinna być nasza wiara?

Nasza wiara powinna być:

- powszechna,
- mocna,
- stała,
- żywa.

65. Co to jest modlitwa?

Modlitwa, to rozmowa człowieka z Bogiem. Może ona być ustna, myślna, indywidualna lub liturgiczna.

66. Wymień tajemnice Różańca św.:

Część I - Tajemnice radosne:

- Zwiastowanie Najświętszej Maryi Pannie
- Nawiedzenie św. Elżbiety
- Narodzenie Pana Jezusa
- Ofiarowanie Pana Jezusa w świątyni
- Znalezienie Pana Jezusa w świątyni

Część II - Tajemnice światła:

- Chrzczenie Pana Jezusa w Jordanie
- Objawienie się Jezusa na weselu w Kanie
- Głoszenie Królestwa Bożego i wzywanie do nawrócenia
- Przemienienie na górze Tabor
- Ustanowienie Eucharystii

Część III - Tajemnice bolesne:

- Modlitwa Pana Jezusa w Ogrójcu
- Biczowanie Pana Jezusa
- Cierniem ukoronowanie Pana Jezusa
- Dźwiganie krzyża
- Ukrzyżowanie Pana Jezusa

Część IV - Tajemnice chwalebne:

- Zmartwychwstanie Pana Jezusa
- Wniebowstąpienie Pana Jezusa
- Zesłanie Ducha Świętego
- Wniebowzięcie Najświętszej Maryi Panny
- Ukoronowanie Najświętszej Maryi Panny

67. Powiedz 5 przykazań Kościelnych

- W niedzielę i święta nakazane uczestniczyć we Mszy świętej i powstrzymać się od prac niekoniecznych.
- Przynajmniej raz w roku przystąpić do sakramentu pokuty.
- Przynajmniej raz w roku, w okresie wielkanocnym przyjąć Komunię świętą.
- Zachowywać nakazane posty i wstrzemięźliwość od pokarmów mięsnych, a w czasie Wielkiego Postu powstrzymać się od udziału w zabawach.
- Troszczyć się o potrzeby Kościoła.

68. Wymień obowiązujące święta kościelne:

- Boże Narodzenie,
- Nowy Rok,
- Trzech Króli,
- Boże Ciało,
- Wniebowzięcie NMP.,

- *Wszystkich Świętych.*

69. W jakim celu Kościół nakazuje post?

Abyśmy pokutowali za grzechy i wyrabiali w sobie silną wolę.

70. Jakie znasz rodzaje postów?

Co do jakości (od mięsa) i co do ilości (3 razy dziennie).

71. Wymień uczynki miłosierdzia co do duszy.

- *grzeszących upominać,*
- *nieumiejętnych pouczać*
- *wątpiącym dobrze radzić,*
- *strapionych pocieszać,*
- *krzywdy cierpliwie znosić,*
- *urazy chętnie darować,*
- *modlić się za żywych i umarłych.*

72. Wymień uczynki miłosierdzia co do ciała.

- *łaknących nakarmić.*
- *pragnących napoić,*
- *nagich przyodziać,*
- *podróżnych w dom przyjąć,*
- *więźniów pocieszać,*
- *chorych nawiedzać,*
- *umarłych grzebać.*

Rozdział V O ŁASCE I SAKRAMENTACH ŚWIĘTYCH

73. Co to jest łaska Boża?

Łaska Boża jest to dar nadprzyrodzony, którego Pan Bóg udziela nam do zbawienia.

74. Kto nam wysłużył łaskę Bożą?

Wszystkie łaski wysłużył nam Pan Jezus swoją męką, śmiercią i zmartwychwstaniem. Otrzymujemy ją tylko przez Niego.

75. Przez co możemy odzyskać łaskę uświęcającą?

Utraconą łaskę uświęcającą możemy odzyskać przez spowiedź św. i żal doskonały

76. Co to jest sakrament?

Sakrament jest to znak widzialny, który z ustanowienia Pana Jezusa daje nam łaskę Bożą. Inaczej, to widzialny znak niewidzialnej łaski.

77. Wymień 7 sakramentów świętych.

- *Chrzest*
- *Bierzmowanie*
- *Najświętszy Sakrament*
- *Pokuta*
- *Namaszczenie Chorych*
- *Kapłaństwo*
- *Małżeństwo*

78. Jak dzielimy sakramenty święte?

Sakramenty święte dzielimy na:

- Sakramenty dla żywych na duszy i dla umarłych na duszy.
- Sakramenty powtarzalne i niepowtarzalne.

79. Które Sakramenty są dla żywych, a które dla umarłych na duszy?

Dla żywych na duszy to te, które możemy przyjmować tylko wtedy, gdy mamy łaskę uświęcającą - są to:

- Bierzmowanie,
- Najświętszy Sakrament,
- Namaszczenie Chorych,
- Kapłaństwo,
- Małżeństwo.

Sakramenty dla umarłych na duszy to te, które dają lub przywracają łaskę uświęcającą - są to:

- Chrzest,
- Pokuta.

80. Które sakramenty przyjmujemy raz w życiu?

Raz w życiu można przyjąć chrzest, bierzmowanie i kapłaństwo, bo wyciskają na duszy niezatarty znak szczególnej przynależności do Chrystusa.

81. Co to jest chrzest?

Chrzest jest to pierwszy i najpotrzebniejszy sakrament, który gładzi grzech pierworodny, daje nam życie Boże, czyni członkami Kościoła Katolickiego.

82. Jakie znasz rodzaje chrztu?

Chrzest może być:

- uroczysty lub z wody
- chrzest krwi
- chrzest pragnienia

83. Kto może udzielić chrztu św.?

Chrtu świętego uroczystego może udzielić kapłan lub diakon, zaś chrztu z wody w nagłym wypadku, może udzielić każdy człowiek.

84. W jaki sposób należy ochrzcić w nagłym wypadku?

obudzić intencję, że chcę ochrzcić

- polać czoło dziecka wodą święconą lub zwyczajną
- wypowiedzieć równocześnie słowa: „imię dziecka” - ja ciebie chrzczę w imię Ojca i Syna i Ducha Świętego”.

85. Co to jest bierzmowanie?

Bierzmowanie jest to Sakrament, w którym Duch Święty umacnia chrześcijanina, aby wiarę swoją mężnie wyznawał, bronił jej i według niej żył.

86. Jakie znasz inne nazwy bierzmowania?

Innymi nazwami są:

- sakrament dojrzałości chrześcijańskiej, bo udzielany jest temu kto powinien sobie zdawać sprawę, co to znaczy być świadomym i wzorowym katolikiem,
- sakrament Ducha Świętego, bo On w tym sakramencie zstępuje na nas i ubogaca nas swymi darami.

87. Co oznacza słowo „bierzmowanie”?

Słowo „bierzmowanie” pochodzi od staropolskiego słowa „bierzmo” - była to belka umacniająca strop. Celem bierzmowania jest bowiem umocnienie nas w wierze.

88. Ile razy można przyjąć sakrament bierzmowania?

Przyjmujemy go jeden raz w życiu, ponieważ raz na zawsze „wyciska” na duszy znamię świadka Chrystusowego.

89. Jaki jest związek między chrztem a bierzmowaniem?

Przez chrzest otrzymujemy prawo udziału w posłannictwie Jezusa Chrystusa a przez sakrament bierzmowania przyjmujemy na siebie obowiązek, aby świadomie włączyć się w to posłannictwo, dla którego otrzymujemy pomoc łaski Bożej.

90. Jakich łask udziela bierzmowanie?

- *pomnaża łaskę uświęcającą*
- *wyciska na duszy niezatarty znak wyznawcy Chrystusowego*
- *daje 7 darów Ducha Świętego*
- *daje łaskę uczynkową, abyśmy wiarę mężnie wyznawali, bronili jej i według niej żyli.*

91. Wymień 7 darów Ducha Świętego:

- *Dar mądrości*
- *Dar rozumu*
- *Dar rady*
- *Dar męstwa*
- *Dar umiejętności*
- *Dar pobożności*
- *Dar bojaźni Bożej*

92. Co to znaczy bronić swojej wiary?

Bronić swojej wiary tzn.:

- *umieć odpowiedzieć na stawiane zarzuty*
- *być krytycznym wobec tych, którzy chcą wiarę ośmieszyć*
- *nie dawać złym życiem powodu do ataków na wiarę.*

93. Co to znaczy żyć według wiary?

Żyć według wiary tzn.:

- *zachować na co dzień wszystkie przykazania*
- *spełniać solidnie swoje obowiązki*
- *żyć w zjednoczeniu z Bogiem przez codzienną modlitwę, niedzielną Mszę św., pilną naukę religii, częstą spowiedź i Komunię św.*
- *wprowadzać w życie przykazanie miłości Boga i bliźniego.*

94. Przez co mamy pogłębiać wiarę?

- *przez modlitwę i czynny udział we Mszy św.*
- *częstą spowiedź i Komunię św.*
- *systematyczną katechizację*
- *przez czytanie Pisma św.*
- *przez życie na co dzień wiarą.*

95. Przez co człowiek może utracić wiarę?

Człowiek może utracić wiarę przez:

- *zaniedbywanie pogłębiania wiedzy religijnej*
- *opuszczanie modlitwy. Mszy św.*
- *lekceważenie przykazań Bożych.*

96. Kto udziela Sakramentu bierzmowania?

Sakramentu bierzmowania udziela Biskup, a w nagłych nadzwyczajnych okolicznościach każdy upoważniony kapłan.

97. Co to jest Krzyżmo św.?

Krzyżmo św. jest to mieszanina oliwy i balsamu, poświęcona w Wielki Czwartek przez Biskupa w Katedrze; oliwa daje sprężystość, balsam goi i konserwuje.

98. Co to jest Najświętszy Sakrament?

Najświętszy Sakrament jest to prawdziwe Ciało i prawdziwa Krew Pana Jezusa pod postaciami chleba i wina.

99. Co to jest Msza św.?

Msza św. jest Ofiarą Nowego Testamentu, w której Pan Jezus ofiaruje się za nas swojemu Ojcu niebieskiemu pod postaciami chleba i wina (jest to uobecnienie Ofiary krzyżowej Pana Jezusa).

100. Jakie są skutki dobrze przyjętej Komunii św.?

- *pomnaża łaskę uświęcającą*
- *gładzi grzechy lekkie*
- *pomaga walczyć z grzechem i jest zadatkiem zmartwychwstania.*

101. Co to jest sakrament pokuty?

Sakrament pokuty, czyli pojednania jest to sakrament, w którym kapłan w zastępstwie Chrystusa odpuszcza grzechy po chrzcie popełnione i daje pomoc, aby stawać się lepszym człowiekiem.

102. Wymień 5 warunków sakramentu pokuty:

- *rachunek sumienia*
- *żał za grzechy*
- *mocne postanowienie poprawy*
- *szczerą spowiedź*
- *zadośćuczynienie*

103. Co to jest odpust?

Odpust jest to częściowe lub zupełne darowanie kary doczesnej za grzechy już odpuszczone.

104. Co to jest namaszczenie chorych?

Namaszczenie Chorych jest to sakrament, w którym ciężko chory otrzymuje szczególnie łaski dla duszy, ulgę w cierpieniu, a niekiedy przywrócenie zdrowia.

105. Co to jest sakrament małżeństwa?

Sakrament małżeństwa jest to nierozzerwalny związek ochrzczonych: mężczyzny i kobiety, których Chrystus uświęca i uzdalnia do spełnienia obowiązków małżeńskich i rodzinnych.